

Szczegółowe warunki odbywania stażu w spółdzielni socjalnej lub innym podmiocie (w tym w przedsiębiorstwie) w ramach Poddziałania 7.1.1 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej* oraz Poddziałania 7.1.2 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w województwie opolskim

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejszy dokument reguluje warunki odbywania stażu jako instrumentu aktywnej integracji tj. zestawu instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykaných przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
2. Staż jest nabywaniem przez osoby pozostające bez zatrudnienia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.
3. Do udziału w stażu mogą zostać skierowane osoby spełniające warunki dotyczące grupy docelowej określone dla Poddziałania 7.1.1 lub Poddziałania 7.1.2 PO KL w *Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013* oraz zawarte w *Zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013*.
4. Staż odbywa się na podstawie **Umowy stażowej** zawartej przez Beneficjenta z **Organizatorem stażu**, według **Programu stażu** określonego w Umowie stażowej. Organizator stażu jest podmiotem niezależnym od Beneficjenta.
5. W rozumieniu niniejszego dokumentu przez **Organizatora stażu** rozumie się pracodawcę, rolniczą spółdzielnię produkcyjną lub pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym

obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz.291, z późn. zm.), organizację pozarządową lub przedsiębiorcę niezatrudniającego pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców.

6. Uczestnik stażu nie może odbywać stażu u tego samego Organizatora stażu na tym samym stanowisku pracy, na którym wcześniej już odbył *staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy* lub *przygotowanie zawodowe dorosłych*, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).
7. U Organizatora stażu, który nie jest pracodawcą, staż może odbywać jednocześnie jeden Uczestnik stażu.
8. U Organizatora stażu, który jest pracodawcą, staż mogą odbywać jednocześnie Uczestnicy stażu w liczbie nieprzekraczającej liczby pracowników zatrudnionych u Organizatora stażu.
9. W zakresie realizacji staży, rekomendowana jest współpraca z właściwym Powiatowym Urzędem Pracy. Jednocześnie, gdy Uczestnikiem stażu jest osoba bezrobotna, obowiązkowa jest konsultacja¹ z właściwym Powiatowym Urzędem Pracy.
10. W przypadku organizacji stażu za kwalifikowalne można uznać koszty niezbędne do odbycia stażu przez uczestnika projektu, w szczególności:
 - 1) koszty stypendium stażowego (przy czym wysokość miesięcznego stypendium nie może być wyższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia);
 - 2) koszty przejazdu do miejsca stażu i z powrotem do miejsca zamieszkania;
 - 3) koszty szkolenia BHP i szkolenia przygotowującego do odbycia stażu na danym stanowisku pracy;
 - 4) koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenia stanowiska pracy i przystosowania go do potrzeb uczestnika (z uwzględnieniem zasad cross – financingu);
 - 5) koszty zakwaterowania w miejscu stażu, jeżeli odbywa się on poza miejscem stałego zamieszkania uczestnika projektu i ze względu na odległość od miejsca zamieszkania nie są możliwe codzienne dojazdy;
 - 6) koszty badań lekarskich o których mowa w § 2 ust. 3;
 - 7) koszty opieki nad dzieckiem (lub dziećmi) lub osobą zależną;
 - 8) inne koszty, niezbędne do prawidłowego zrealizowania Programu stażu.

§ 2

Umowa stażowa/Umowy stażowe oraz Program stażu

1. Beneficjent zawrze z Organizatorem stażu jedną lub kilka **Umów stażowych** określających w szczególności:
 - 1) numer KSI i tytuł projektu w ramach którego realizowany jest staż;

¹ Konsultacja oznacza poinformowanie właściwego Powiatowego Urzędu Pracy o zamierzonym działaniu oraz otrzymanie informacji nt. zrealizowanych lub planowanych do realizacji przez urząd pracy form wsparcia na rzecz danej osoby, przy wykorzystaniu środków Funduszu Pracy.

- 2) dane Organizatora stażu (tj. nazwę Organizatora stażu lub Imię i Nazwisko Organizatora stażu);
- 3) Imię i Nazwisko osoby upoważnionej do reprezentowania Organizatora stażu;
- 4) siedzibę Organizatora stażu;
- 5) miejsce odbywania stażu;
- 6) dane Uczestnika odbywającego staż: Imię i Nazwisko, PESEL, datę urodzenia, adres;
- 7) Imię i Nazwisko oraz zajmowane stanowisko Opiekuna Uczestnika odbywającego staż;
- 8) datę rozpoczęcia i zakończenia stażu;
- 9) Program stażu;
- 10) zobowiązanie Organizatora stażu do zapewnienia należytej realizacji stażu zgodnie z ustalonym Programem stażu.

2. **Program stażu**, stanowiący część Umowy powinien określać:

- 1) nazwę zawodu lub specjalność, której Program dotyczy, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzoną *Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania* (Dz. U. z dnia 19 listopada 2012 r., poz. 1268);
- 2) opis zadań wykonywanych przez Uczestnika stażu podczas odbywania stażu, nazwę komórki organizacyjnej i stanowiska pracy oraz zakres zadań zawodowych;
- 3) rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
- 4) opiekuna osoby objętej Programem stażu;
- 5) określenie sposobu potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych.

Przy ustalaniu Programu stażu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz minimalne kwalifikacje niezbędne do podjęcia stażu na danym stanowisku pracy.

3. Beneficjent przed skierowaniem Uczestnika do odbycia stażu może skierować go na badania lekarskie w celu:
 - 1) stwierdzenia zdolności Uczestnika do odbywania stażu na wskazanym miejscu pracy;
 - 2) określenia szczególnych predyspozycji psychofizycznych wymaganych do wykonywania zawodu.
4. Nadzór nad odbywaniem stażu przez Uczestnika stażu sprawuje Beneficjent.
5. Czas pracy Uczestnika odbywającego staż nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo, jeżeli lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad osobą niepełnosprawną, wyda w odniesieniu do tej osoby zaświadczenie o celowości stosowania skróconej normy czasu pracy.
6. Uczestnik stażu nie może odbywać stażu w niedzielę i święta, w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej ani w godzinach nadliczbowych. Beneficjent może w Umowie stażowej lub Aneksie do Umowy stażowej wyrazić zgodę na realizację stażu w niedzielę i święta,

w porze nocnej, w systemie pracy zmianowej oraz w godzinach nadliczbowych o ile charakter pracy w danym zawodzie wymaga takiego rozkładu czasu pracy.

7. Uczestnikowi odbywającemu staż przysługuje prawo do okresów odpoczynku na zasadach przewidzianych dla pracowników.
8. Uczestnikowi odbywającemu staż przysługuje prawo równego traktowania na zasadach przewidzianych w przepisach Rozdziału IIa w Dziale pierwszym ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – *Kodeks pracy* (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).
9. Okres trwania stażu nie może być krótszy niż 3 miesiące i dłuższy niż 6 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres trwania stażu może zostać przedłużony do 12 miesięcy przez Beneficjenta w Aneksie do Umowy stażowej, zawartym z Organizatorem stażu.

§ 3

Obowiązki Organizatora, Opiekuna oraz Uczestnika stażu

1. Do obowiązków **Organizatora stażu** należy:

- 1) zapoznanie Uczestnika stażu z Programem stażu;
- 2) zapoznanie Uczestnika stażu z jego obowiązkami i uprawnieniami;
- 3) przeszkolenie Uczestnika stażu na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznanie z obowiązującym regulaminem pracy;
- 4) zapewnienie Uczestnikowi stażu bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu na zasadach przewidzianych dla pracowników;
- 5) zapewnienie Uczestnikowi stażu profilaktycznej ochrony zdrowia w zakresie przewidzianym dla pracowników;
- 6) przydzielenie Uczestnikowi stażu, na zasadach przewidzianych dla pracowników, odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz niezbędnych środków higieny osobistej;
- 7) zapewnienie Uczestnikowi stażu, na zasadach przewidzianych dla pracowników, bezpłatnych posiłków i napoi profilaktycznych;
- 8) sprawowanie nadzoru nad odbywaniem stażu poprzez wyznaczenie Uczestnikowi stażu Opiekuna;
- 9) dostarczenie Beneficjentowi w terminie 5 dni roboczych od zakończenia każdego miesiąca stażu listy obecności podpisywanej przez Uczestnika stażu;
- 10) udzielenie Uczestnikowi stażu, na jego wniosek, dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu z zachowaniem prawa do stypendium z zastrzeżeniem, że za ostatni miesiąc odbywania stażu dni wolne mają być udzielone przed upływem terminu zakończenia stażu;
- 11) niezwłoczne, nie później jednak niż w terminie 5 dni roboczych, informowanie Beneficjenta o:
 - przypadkach przerwania odbywania stażu przez Uczestnika stażu,
 - każdym dniu nieusprawiedliwionej nieobecności Uczestnika stażu,
 - innych istotnych zdarzeniach, mających wpływ na realizację Programu stażu;

- 12) niezwłoczne, nie później jednak niż w terminie 5 dni roboczych po zakończeniu realizacji Programu stażu, sporządzenie oraz wydanie Uczestnikowi stażu opinii nt. Uczestnika stażu, zawierającej m.in.:
- dane Uczestnika stażu (tj. Imię i Nazwisko Uczestnika stażu, PESEL, datę urodzenia, adres);
 - datę rozpoczęcia i zakończenia stażu;
 - dane Organizatora stażu oraz miejsce odbywania stażu;
 - dane Opiekuna stażu (tj. imię i nazwisko, PESEL, datę urodzenia, adres, wykształcenie oraz zajmowane stanowisko u pracodawcy);
 - opis zadań realizowanych przez Uczestnika stażu;
 - opis kwalifikacji lub umiejętności zawodowych nabytych przez Uczestnika podczas odbywania stażu,
 - informację o napotkanych problemach w realizacji Programu stażu;
- 13) pomoc Uczestnikowi stażu w sporządzeniu sprawozdania z przebiegu stażu;
- 14) kontrola obecności Uczestnika stażu w miejscu stażu.

2. Do obowiązków **Opiekuna stażu** należy:

- 1) udzielanie Uczestnikowi stażu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych mu zadań;
- 2) poświadczenie własnym podpisem prawdziwości informacji zawartych w sprawozdaniu, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt. 4;

3. Opiekun Uczestnika stażu może jednocześnie sprawować opiekę nad nie więcej niż trzema osobami odbywającymi staż u Organizatora stażu.

4. Do obowiązków **Uczestnika stażu** należy:

- 1) przestrzeganie ustalonego przez Organizatora stażu rozkładu czasu pracy;
- 2) sumienne i staranne wykonywanie zadań objętych Programem stażu oraz stosowanie się do poleceń Organizatora stażu i Opiekuna stażu, o ile nie są one sprzeczne z prawem;
- 3) przestrzeganie przepisów i zasad obowiązujących u Organizatora stażu w szczególności regulaminu pracy, tajemnicy służbowej, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych;
- 4) niezwłocznie po zakończeniu stażu sporządzenie sprawozdania z przebiegu stażu zawierającego informacje o wykonywanych zadaniach oraz uzyskanych kwalifikacjach lub umiejętnościach zawodowych;
- 5) przedłożenie Beneficjentowi uzyskanej od Organizatora stażu opinii (w terminie 5 dni roboczych od dnia jej uzyskania od Organizatora stażu) wraz ze sporządzonym przez siebie sprawozdaniem z odbytego stażu.

§ 4

Stypendium stażowe

1. Uczestnikowi stażu w okresie odbywania stażu przysługuje comiesięczne stypendium w kwocie nie większej niż wartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującą na dzień

podpisania umowy stażowej². Wysokość kwoty stypendium zostanie określona w Umowie stażowej na podstawie zatwierdzonego wniosku Beneficjenta o dofinansowanie projektu.

2. Stypendium wypłaca się z dołu, za okresy miesięczne, w terminach ustalonych przez Beneficjenta, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia upływu okresu, za który stypendium jest wypłacane.
3. Stypendium za okres stażu nie przysługuje za dni nieobecności na stażu z zastrzeżeniem ust. 4 i ust. 5.
4. Uczestnik stażu zachowuje prawo do stypendium w przypadku czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby lub pobytu w stacjonarnym zakładzie opieki zdrowotnej lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad członkiem rodziny w przypadkach, o których mowa w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, przypadającej w okresie odbywania stażu i udokumentowanej odpowiednim zaświadczeniem lekarskim.
5. Uczestnik stażu zachowuje także prawo do stypendium w przypadku usprawiedliwienia tej nieobecności obowiązkiem stawiennictwa przed sądem lub organem administracji publicznej.
6. Stypendium za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę stypendium przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za które przysługuje stypendium.
7. Stypendium zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych* (Dz. U. z 2000 r. Nr 14 poz. 176 z późn. zm.) jest zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.
8. Uczestnicy stażu, pobierający z tego tytułu stypendium zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 9 i 9a ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 z późn. zm.), podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu, jeżeli nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Ponadto, z zastrzeżeniem wyjątków, o których mowa w art. 12 ust. 2, 2a i 3 ww. ustawy, osoby pobierające stypendium podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: chorobowemu i wypadkowemu od dnia nabycia prawa do stypendium do dnia utraty prawa do niego. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających stypendium w okresie stażu, finansują w całości, z własnych środków, podmioty kierujące. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota wypłacanego stypendium. Do obliczenia podstawy wymiaru składek, jak również określenia tytułu do ubezpieczenia należy stosować przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych*.
9. Na wniosek uczestnika projektu odbywającego staż Organizator stażu jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu Organizator stażu jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

² Od dnia 01.01.2013 r. minimalne wynagrodzenie wynosi 1 600,00 PLN (zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz. U. 2012, poz. 1026). W związku z powyższym łączna kwota stypendium (wraz ze składkami) nie może przekroczyć kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. kwoty 1 600,00 PLN.

10. Uczestnik stażu pobierający stypendium, traci prawo do pobierania świadczeń wypłacanych przez właściwy Powiatowy Urząd Pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2008r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.).

§ 5

Przerwanie oraz zakończenie uczestnictwa w stażu

1. Beneficjent na wniosek Uczestnika stażu lub z własnej inicjatywy może rozwiązać z Organizatorem Umowę stażową w przypadku niezrealizowania przez Organizatora Programu stażu lub niedotrzymywania warunków jego odbywania. Rozwiązanie Umowy może nastąpić po wysłuchaniu Organizatora stażu.
2. Beneficjent na wniosek Organizatora stażu lub z własnej inicjatywy, po zasięgnięciu opinii Organizatora stażu i wysłuchaniu Uczestnika stażu może pozbawić Uczestnika stażu możliwości kontynuowania stażu w przypadku:
 - 1) nieusprawiedliwionej nieobecności podczas więcej niż jednego dnia stażu;
 - 2) naruszenia podstawowych obowiązków, określonych w regulaminie pracy lub umowie Organizatora stażu z Uczestnikiem stażu, w szczególności stawienia się do odbycia stażu w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych lub spożywania w miejscu pracy alkoholu, narkotyków lub środków psychotropowych;
 - 3) usprawiedliwionej nieobecności uniemożliwiającej zrealizowanie Programu stażu.
3. Umowa stażowa zostanie rozwiązana w sytuacji, gdy Uczestnik stażu w trakcie jego odbywania podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2008 r. nr 69 poz. 415 z późn. zm.).
4. Uczestnik stażu, który z własnej winy przerwał Program stażu, traci możliwość uzyskania opinii o której mowa w § 3 ust.1 pkt. 12 a co za tym idzie zaświadczenia o ukończeniu stażu.
5. Po zakończeniu stażu Uczestnik stażu w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania opinii o której mowa w § 3 ust.1 pkt. 12 przedkłada Beneficjentowi tę opinię wraz ze sporządzonym sprawozdaniem o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt. 4.
6. Beneficjent po zapoznaniu się z treścią opinii i sprawozdania wydaje Uczestnikowi stażu zaświadczenie o ukończonym stażu.
7. Oryginały dokumentów tj. opinii oraz sprawozdania, Beneficjent zwraca Uczestnikowi stażu, natomiast kserokopie ww. dokumentów stanowią dokumentację projektu.

§ 6

Postanowienia końcowe

W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem obowiązują zasady wynikające z realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki a także przepisy prawa Unii Europejskiej i prawa krajowego. Beneficjent zobowiązany jest realizować projekt zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz umową o dofinansowanie projektu w ramach PO KL

zawartą pomiędzy nim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu (Instytucja Pośrednicząca 2 stopnia).

.....
(Miejscowość, data)

.....
(Zatwierdził)